

SS

2036

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ENVIRONMENTAL EDUCATION (Theory)

(Common for All Groups and Vocational Stream)

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Two hours

Maximum marks : 35

(Panjabi Version)

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 139/B ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ । psebonline.com

(v) ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਪਗ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਪਗ 20-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਪਗ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੰਜ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਪਗ 80-100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ ।

1. ਕੁਨੀਨ ਕਿਸ ਪੌਦੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? 1
2. CNG ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ ? 1
3. ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 1
4. ਨਕਦੀ ਫਸਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 1
5. ਸਿਫਰ ਜੀਰੋ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਵਾਧਾ ਕੀ ਹੈ ?
6. ਸਰਬਅਹਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ ।
7. ਵਾਤਾਵਰਣ ਐਕਟ 1986 ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ ।
8. ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਟੀਚੇ ਲਿਖੋ ।
9. ਕਿਸੇ ਦੋ ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।

10. ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਹਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ । 2
11. ਈਕੋ ਕਲੱਬ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । **psebonline.com** 3
12. ਚਿਪਕੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀ ਹੈ ? 3
13. ਟਿਕਾਉ ਖਪਤ ਇੱਕ ਛੱਤਰੀ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 3
14. ਹਰੀ ਖਾਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਲਾਭ ਲਿਖੋ । 3
15. ਸਾਈਲੈਂਟ ਘਾਟੀ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ? 3
16. ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 5

ਜਾਂ

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਟਿਕਾਉਪੁਣੇ ਲਈ ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 5

(Hindi Version)

ਨੋਟ : (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख्य पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड **139/B** अवश्य लिखें।

(ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें टाइटल सहित 30 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।

(iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गये पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किये गये प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।

(iv) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। **psebonline.com**

(v) एक अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 10 शब्दों में, दो अंकों के प्रश्नों का उत्तर लगभग 20-30 शब्दों में, तीन अंकों के प्रश्नों का उत्तर लगभग 40-50 शब्दों में तथा पाँच अंकों के प्रश्नों के उत्तर लगभग 80-100 शब्दों में दीजिये।

1. कुनीन किस पौधे से प्राप्त होती है ? 1
2. CNG का विस्तार रूप क्या है ? 1
3. विश्व स्वास्थ्य दिवस कब मनाया जाता है ? 1
4. नकदी फसलों से क्या अभिप्राय है ? 1
5. शून्य जनसंख्या वृद्धि क्या है ? 1
6. सर्वाङ्गरी की परिभाषा लिखें। **psebonline.com** 2
7. पर्यावरण एक्ट 1986 के दो मुख्य उद्देश्य लिखें। 2
8. टिकाऊ विकास कमिशन के दो लक्ष्य लिखें। 2

9. किन्हीं दो पोटेशियम खादों के नाम लिखें। **psebonline.com** 2
10. बढ़ती हुई जनसंख्या से होने वाली दो हानियां लिखें। 2
11. इको क्लब पर नोट लिखें। 3
12. बिपको आन्दोलन क्या है ? 3
13. टिकाऊ खपत एक छाते की भांति है, व्याख्या करें। 3
14. हरी खाद के तीन लाभ लिखें। 3
15. साइलेंट घाटी की क्या महत्ता है ? 3
16. प्रकृति में सन्तुलन से क्या अभिप्राय है ? 5

अथवा

मानवता के टिकाऊपन के लिए जैविक विभिन्नता का वर्णन करो।

5

(English Version)

- Note :** (i) You must write the subject-code/paper-code **139/B** in the box provided on the title page of your answer-book. **psebonline.com**
- (ii) Make sure that the answer-book contains 30 pages (including title page) and are properly serialied as soon as you receive it.
- (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- (iv) All questions are compulsory.
- (v) Questions carrying one mark each should be answered in approximately 10 words and those carrying two marks each should be answered in approximately 20-30 words. those carrying three marks each should be answered in approximately 40-50 words and a question carrying five marks should be answered in approximately 80-100 words.

1. From which plant Quinine is extracted ? 1
2. What is the full form of CNG ? 1
3. When World Health day is celebrated ? 1
4. What do you mean by Cash Crops ? **psebonline.com** 1
5. What is zero population growth ? 1
6. Define Omnivorous animals. 2

[Turn over

7. Write two main purposes of Environment Act 1986. **psebonline.com**
8. Write two goals of Sustainable Development Commission.
9. Write names of two Potassium fertilizers.
10. Write two disadvantages of increasing population.
11. Write a note on Eco-Club.
12. What is Chipko movement ?
13. Sustainable consumption act as an Umbrella. Explain.
14. Write three advantages of green manure.
15. What is the importance of Silent Valley ? **psebonline.com**
16. What is meant by Balance in nature ?

or

Why Biodiversity is essential for sustenance of mankind ?

psebonline.com